

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

5. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

24 Kč • 1,10 €

2. ÚNORA 2025

Z obsahu:

**Církev musí stejně jako
v prvních dobách hlásat
evangelium všem národům**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci
13. listopadu 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Oběť poslušnosti
Bratr Amadeus
- strana 3 -

Svatý Jan z Triory
Libor Rösner
- strana 4 -

Obětování Páně
P. Walter Lang
- strana 6 -

**Nigérie je pro křesťany
nejnebezpečnější
zemí světa**
- strana 7 -

**Podzemní svět
před branami Říma
(3 - dokončení)**
- strana 8 -

Proč poklekáme
P. F. Außendorfer OFM
- strana 10 -

Chléb svaté Zity (7)
Silvia Koscelanská
- strana 11 -

Philippe de Champaigne (1602-1674): Uvedení Páně do chrámu

Svatý Jan z Triory

O křesťanství v Číně jsme pojednali docela nedávno v souvislosti s životními osudy bl. Odorika z Pordenone (Světlo 2/2025). Říše středu však byla v centru naší pozornosti již dříve, a sice v medailoncích mučedníků, kteří v této zemi prolili krev pro Krista. Vzpomeňme např. sv. Augustina Zhao Ronga a jeho druhy (Světlo 26/2021) nebo sv. Aloise Versigliu a Kalista Caravaria (Světlo 7/2021). Tentokrát bude řeč o františkánském mučedníkovi sv. Janu z Triory.

Stopy františkánských sandálů se v dnešní Číně objevují od první poloviny 13. století. Tehdy sem coby legát papeže Inocence IV. (s poselstvím ke dvoru mongolského chána, jehož území zahrnovalo i podstatnou část Číny) zavítal v doprovodu svých řádových spolubratrů, mj. Benedikta Poláka, jeden z druhů sv. Františka z Assisi – P. Jan Carpini. V další etapě jsou menší bratři sv. Františka reprezentováni zejména prvním pekingským arcibiskupem Janem z Montecorvina (†1328) a nám již známým bl. Odorikem z Pordenone.

Misie zde konali také dominikáni a později jezuité. Jejich bohulibé úsilí procházelo úspěchy i neúspěchy, vzestupy i pády, přízní i nepřízní mocných. První velká řada misí proběhla v 16. století a samozřejmě s tím souvisí proudy krve mučedníků. Mezi anonymními mučedníky, o nichž třeba ani nevíme, se jako první známý a církví uznaný martýr nachází španělský dominikán sv. František Fernandez de Capillas, jenž položil život pro Krista v roce 1648. I poté strádala období relativního klidu časy pronásledování. Jedno takové vypuklo během vlády císaře Jiaquinga. Osudově zasáhlo rovněž sv. Jana z Triory.

František Maria Lantona, jak se původně jmenoval, se narodil 15. března 1760 v Trioře, městě v severozápadní Itálii. Studoval u barnabitů a někdy v sedmácti letech se doslechl o sv. Leonardu z Porta Maurizia (1676–1744, viz Světlo 47/2019), františkánském lidovém misionáři, nazývaném též „největší misionář století“. Celým srdcem zatoužil být jako on. Odešel proto do Říma a v klášteře Panny Marie Ara Coeli byl přijat do řádu. Hnědý hábit františkánů-observantů začal nosit v klášteře sv. Bernardina v Orte a s ním i řádové jméno Jan. Vystudoval teologii a poté přijal kněžské svěcení.

Nejprve vyučoval filosofii v Tivoli a teologii v Tarquinii. O tom, že je pro řád přínosem, svědčí jeho několikery úřad kvardiána, kterým sloužil postupně v řadě klášterů. Tak jako jeho vzor sv. Leonard byl P. Jan vynikajícím řečníkem. Často se stávalo, že po svém kázání musel trávit hodiny ve zpovědnici, neboť posluchači byli vyslechnutými slovy tak pohnuti, že zatoužili po okamžitém smíření s Bohem.

Toužil však jako jeho vzor hlásat slovo Boží na misiích v Číně a na rozdíl od sv. Leonarda mu to bylo dopřáno. Představení jeho žádosti vyšli vstříc, a tak

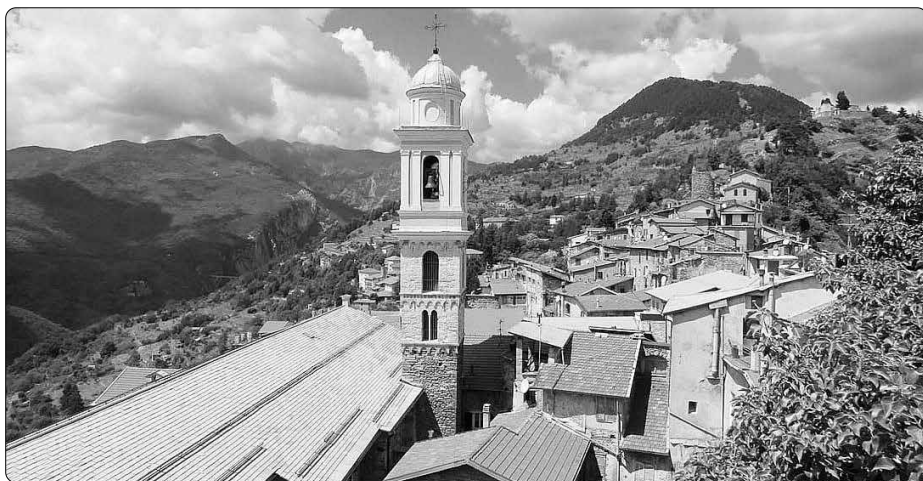
Svatý Jan z Triory

roku 1798 opustil P. Jan Řím a vydal se na Dálný východ.

Ale než dorazil do samotné Číny, pobyl dva a půl roku v portugalské kolonii Macao, kde se pilně učil jazyk, poznával zvyky a vpravoval se do čínského způsobu myšlení. Již zde si svým dobrým srdcem získal přízeň velkého množství obyčejných lidí.

Poté již vyrazil na své misijní území, jímž se mělo stát Lian-tain v provincii Hu-nan. V té době ještě zvolna dohasínal jeden z protikřesťanských požárů, jehož plameny strávily zejména ve vnitrozemí mnoho vyznavačů Krista Ježíše. Těm přeživším se nedostávalo kněží, neboť duchovní byli dílem vybiti, dílem vyhnáni ze země pryč. Budoucí světec se o jejich situaci dozvěděl a rozhodl se ulevit jim v jejich duchovním hladu. V utajení se dostal do Kiang-si, kde žilo pár tisíc katolíků. Osm let (1804 až 1812) vedl toto stádečko v neustálém přísném utajování, poněvadž císařovi nohsledi si nedopřávali odpočinku a slídili po Kristových věrných.

Platil totiž dekret císaře Jiaquinga z roku 1805, otevřeně namířený proti katolíků. Dva další následovaly o šest let později a týkaly se bohoslovců a kněží. A pak zde byl dekret z roku 1813 odpouštějící čínským katolíků, kteří by se zřekli Krista a vrátili by se k víře svých předků, avšak krutě postihující ty, kteří odmítali

Triora, město v severozápadní Itálii

li renegáty se stát. P. Jan tudíž žil v neustálém napětí, na druhou stranu však plně odevzdán do vůle Boží – jako jediný kněz na nepředstavitelně velkém území, ve kterém procházel pěšky a v přestrojení, den co den, ježto věřící ho potřebovali...

V Kiang-si by určitě působil déle, avšak jeden jidáš, shodou okolností odpadlý katecheta, ho vydal do rukou čínských vojáků. P. Janovi se však podařilo v přestrojení za vesničana-rolníka utéct a poté pokračovat ve své obdivuhodné činnosti mezi tajnými katolíky. Sloužil pro ně mše svaté, křtil je, oddával, vyprovázel na smrt.

Když v roce 1815 začala v Číně nová, ještě tvrdší fáze pronásledování, opět jí padly za oběť stovky, ba tisícovky věřících. Tentokrát mezi nimi byl také hrdiný františkánský kněz z Triory.

Zradou se krátce po odsouzení své poslední mše svaté dostal do zajetí především vojáků jistého mandarína, s ním i deset laických věřících, které v temné kobce povzbuzoval na duchu. Celých šest měsíců byl držen v temné díře, kterou opouštěl pouze, když ho vedli na mučení. Mimořádně rafinovanými způsoby mučení ho nutili pošlapat kříž, ale to on pokaždé odmítl. Bez přestání prosil Pána, aby vytrval a nezradil ho, aby mu dával sílu. Bůh ho vyslyšel a dával mu sílu až do 7. února 1816 – a nejvíce právě tohoto dne.

Tehdy byl totiž vyveden ven a pověšen na kříž. Když vyslechl poslední nabídku k záchraně života za cenu zrady Spasitele, odmítl. Proto ho vězňatelé přímo na kříži zardousili. Ještě cestou na popraviště podle zvyku čínských křesťanů pětkrát padl na zem a poklonil se Bohu, aby veřejně vydal svědectví o své neochvějně víře a o tom, že se jí nebojí vyznávat ani v této chvíli. Před smrtí měl jen jediné přání – aby se mohl pokřizovat.

Tělesné ostatky P. Jana se podařilo dostat do katedrály sv. Pavla v Macau, odtud později do baziliky Panny Marie Ara Coeli do Říma. Tam, kde stál v Molini di Triora jeho rodný dům, dnes stojí jemu zasvěcený kostel.

Papež Lev XIII. ho blahorečil 27. května 1900 a papež Jan Pavel II. svatořečil 1. října 2000 – ve skupině 120 mučedníků, kteří pro Pána položili život v Číně. Jejich společná liturgická památka se slaví 9. července.

Církev musí stejně jako v prvních dobách hlásat evangelium všem národům

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

zjevují tajemství království, skrytá před moudrými (srov. Mt 11,25).

Svým „ano“ – když Maria souhlasí a říká andělovi: „ano, ať se stane vůle Páně“ a přijímá, že bude Ježíšovou matkou –, jako by říkala Bohu: „Tady jsem, jsem tabulka na psaní: ať písař píše, ať se mnou učiní, co chce Pán všech věcí.“⁽¹⁾ V té době lidé psali na voskové tabulky; dnes bychom řekli, že Maria se nabízí jako čistý list, na který může Hospodin napsat, co chce. Mariino „ano“ andělovi – napsal jeden známý exegeta – představuje „vrchol veškerého náboženského chování před Bohem, neboť vyjadřuje nejvyšším způsobem pasivní dispozici spojenou s aktivní připraveností, nejhlubší prázdnotu, která doprovází největší plnost“⁽²⁾.

Zde tedy vidíme, jak je Matka Boží nástrojem Ducha Svatého v jeho díle posvěcení. Uprostřed nekonečného množství slov, která se říkají a píší o Bohu, církvi a svatosti (a která jen málokdo, pokud vůbec někdo, dokáže přečíst a pochopit v plném rozsahu), navrhuje jen dvě slova, která může každý, i ten nejprostší, vyslovit při jakékoli příležitosti: „Zde jsem“ a „staň se“. Maria je ta, která Bohu řekla „ano“, a svým příkladem a přimlouvou nás vybízí, abychom mu i my řekli své „ano“, kdykoli stojíme před úkolem, který je třeba vykonat, nebo před zkouškou, kterou je třeba překonat.

Ve všech dobách svých dějin, ale zvláště v této chvíli, se církev nachází v situaci, v jaké bylo křesťanské společenství po Ježíšově nanebevstoupení. Má hlásat evangelium všem národům, ale čeká na „moc shůry“, aby tak mohla činit. A nezapomínejme, že v té době, jak čteme ve Skutcích apoštolů, byli učedníci shromážděni kolem „Marie, matky Ježíšovy“ (Sk 1,14).

Je pravda, že spolu s ní byly ve večeradle i další ženy, ale její přítomnost je mezi všemi jiná a jedinečná. Mezi ní a Duchem Svatým existuje jedinečné a navěky nezničitelné pouto, kterým je samotná osoba Krista, „počatého z Ducha Svatého a narozeného z Panny Marie“, jak ří-

káme ve Vyznání víry. Evangelista Lukáš záměrně zdůrazňuje shodu mezi sestoupením Ducha Svatého na Marii při zvěstování a jeho sestoupením na učedníky o Letnicích, přičemž v obou případech používá některé shodné výrazy.

Svatý František z Assisi v jedné ze svých modliteb zdraví Pannu Marii jako „dceru a služebnici nejvyššího Krále nebeského Otce, matku nejsvětějšího Pána Ježíše Krista, nevěstu Ducha Svatého“⁽³⁾. Dcera Otce, matka Syna, nevěsta Ducha Svatého! Jednoduššími slovy by nebylo možné znázornit Mariin jedinečný vztah k Trojici.

Jako všechny obrazy, ani tento o „nevěstě Ducha Svatého“ bychom neměli absolutizovat, ale chápat ho pro množství pravdy, kterou obsahuje, a to je pravda velmi krásná. Ona je nevěstou, ale ještě předtím je učednicí Ducha Svatého. Nevěsta a učednice. Učme se od ní být poslušní vnuknutím Ducha, zvláště když nám navrhuje „rychle vstát“ a jít pomoci někomu v nouzi, jak to udělala hned poté, co ji anděl opustil (srov. Lk 1,39). Děkuji!

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

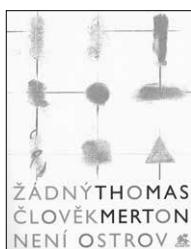
Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Origenes, *Komentář k Lukášovu evangeliu*, phramm. 18 (GCS 49, s. 227).

⁽²⁾ H. Schürmann, *Das Lukasevangelium*, Freiburg in Br. 1968: překlad ital. Brescia 1983, s. 154.

⁽³⁾ *Fonti Francescane*, Assisi 1986, č. 281.

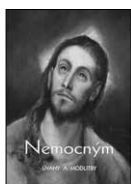
K PROHLoubENÍ DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

ŽÁDNÝ ČLOVĚK NENÍ OSTROV
Thomas Merton • Z angličtiny přeložila Marcela Koupilová • Odpovědná redaktorka Dagmar Kopecká

Kniha přináší úvahy o určitých aspektech duchovního života. Autor, trapistický mnich, ho chápe jako život skutečného já každého člověka, život vnitřního já, jež je povoláno v síle Ducha vstupovat do Boží přítomnosti, do tajemství jeho vůle a nechat se proměňovat v Boží dítě, v Krista. Podává hlubokou reflexi pilířů duchovního života, od naděje přes svobodu, askezi, modlitbu... až po ticho a samotu, a zároveň ukazuje, že duchovní život získává smysl až ve spojení s životy druhých, v integraci do Božího plánu spásy světa. I když je duchovní život orientován na Boha, a ne tolik na okamžité uspokojení hmotných životních potřeb, není to život odtržený od reality ani život ve snech. Právě naopak – duchovní život nás staví do pozice, kde můžeme být v nejplnějším kontaktu s realitou – ne s realitou, jak si ji představujeme, ale s realitou, jaká skutečně je. Díky němu si uvědomujeme své skutečné já a ocitáme se v Boží přítomnosti.

KRYSTAL OP, s. r. o. • Třetí vydání, v tomto překladu první Brož., 148x190 mm, 192 stran, 270 Kč

NEMOCNÝM • ÚVAHY A MODLITBY
*P. ThDr. Jaroslav Studený
 K vydání připravil Mons. Josef Hrdlička*

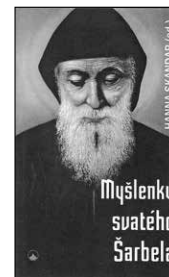
Knižka modliteb pro nemocné. Modlitba nám dává útěchu a posilu ve všech životních situacích a také v nemoci a bolesti. Tato brožurka obsahuje však nejen modlitby, ale i stručné uvedení do svátosti smíření a svátosti pomazání nemocných.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Druhé, upravené vydání, v MCM první vydání • Brož., A5, 52 stran, 45 Kč

MYŠLENKY SVATÉHO ŠARBELA
Hanna Skandar (ed.) • Z francouzštiny přeložila Veronika Kloučková • Odpovědná redaktorka Ivana Trefná

Šarbel Machlúf (1828–1898) je jeden z nejznámějších světců Středního východu z nedávné doby. Žil jako poustevník v Libanonu, ale díky pověsti Božího muže ho vyhledávali křesťané i muslimové z celého Blízkého východu. Po jeho smrti začaly proudit tisíce poutníků k jeho hrobu, na jeho přímluvu se děje mnoho zázraků i uzdravení. Knižečka obsahuje stručný životopis otce Šarbela a úryvky z jeho promluv. Z textů je patrná duchovní hloubka tohoto světce, jeho pokora a nevýslovná láska k Bohu a k lidem.

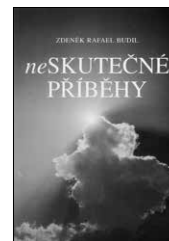
*Karmelitánské nakladatelství
 V KNA druhé vydání
 Brož., 100x165 mm, 80 stran, 149 Kč*

NEKUTEČNÉ PŘÍBĚHY
Zdeněk Rafael Budil

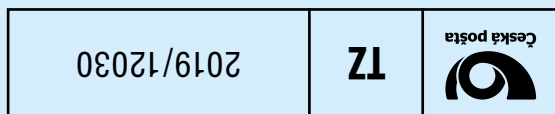
V příbězích plných fantazie, nejčastěji v „ich formě“, autor předkládá klíčové životní situace. Smysluplně, s elegantním důvtipem a věroučnou logikou znovu a znovu využívá milosti přecházet mezi tímto a oním světem. Čtenář se zaujetím vychutná odhalování pravé podoby příčin a důsledků lidských tužeb a odmítání, lásky, smrti, samoty, moudrosti, spravedlnosti, pravdy... V podstatě dialogické vedení příběhů, podobenství, meditací působí velmi svěže.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Brož., A5, 224 stran, 149 Kč*

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc